

C. SITUAČNÍ ZPRÁVA STÁTNÍ POKLADNY

Státní pokladna (SP) zahrnuje veřejné peněžní prostředky, které jsou odděleně sledovány na příjmových a výdajových účtech státního rozpočtu, na účtech státních finančních aktiv, na souhrnných zůstatcích na účtech finančních úřadů, na kterých jsou spravovány daňové příjmy, které jsou následně určeny územním rozpočtům, Státnímu fondu dopravní infrastruktury a Státnímu fondu životního prostředí, dále na účtu řízení likvidity státní pokladny, na účtech mimorozpočtových prostředků organizačních složek státu, na účtech státních právnických osob, státních fondů a dalších subjektů, pokud tak stanoví zákon.

Ke správě peněžních prostředků státní pokladny slouží, v souladu se zákonem č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, tzv. **souhrnný účet běžného hospodaření státní pokladny**, na kterém jsou kromě všech příjmů a výdajů státního rozpočtu vedeny též výnosy z prodeje státních dluhopisů, jiné peněžní prostředky státu a příjmy územních samosprávných celků, spravované finančními úřady. Zůstatek prostředků na souhrnném účtu je využíván při řízení likvidity státní pokladny prostřednictvím obchodování s pokladničními poukázkami ČNB nebo státními pokladničními poukázkami s cílem minimalizace výdajů spojených s obsluhou státního dluhu.

Souhrnná pozice státní pokladny

Ukazatel	v mil. Kč			
	31.3.2003 (1)	31.3.2004 (2)	Rozdíl (2-1)	Index v % (2:1)
1. Státní rozpočet - saldo příjmů a výdajů	-31 840	-7 819	24 021	24,6
2. Sdílené daně určené územním rozpočtům - saldo	4 389	4 541	152	103,5
3. Sdílené daně určené SFDI, SFŽP - saldo	230	467	237	203,0
4. Prostředky na účtech SFA (netermínované)	55 361	54 182	-1 179	97,9
- toho: prostředky na umořovacím účtu	41 852	45 931	4 079	109,7
A. Souhrnný účet státní pokladny (ř. 1 až 4)	28 140	51 371	23 231	182,6
B. Financování státní pokladny (řízení likvidity)	-27 918	-51 246	-23 328	183,6
C. Celková pozice souhrnného účtu SP (A+B)	222	125	-97	56,3

V 1. čtvrtletí 2004 stejně jako v minulém roce byly na účtech státních finančních aktiv vykazovány nejenom prostředky účelově určené ke krytí výdajů státního rozpočtu v průběhu roku (např. na restituce, povodně, obchvat Plzně apod.), ale také prostředky získané dřívějšími emisemi státních dluhopisů (evidované na tzv. umořovacím účtu). Zapojení prostředků umořovacího účtu v rámci souhrnného účtu SP je stále výraznější – proti stavu k 31. březnu loňského roku je letos vyšší o 4,0 mld Kč.

Ke konci března 2004 byl na souhrnném účtu SP vykázán zůstatek ve výši 51,4 mld Kč (podrobněji viz tabulku č. 6 v příloze). Tento byl součtem:

- **schodku státního rozpočtu ve výši -7,8 mld Kč**, představujícího rozdíl mezi příjmy v objemu 186,8 mld Kč a výdaji ve výši 194,6 mld Kč,

- **zůstatku sdílených daní určených do územních rozpočtů ve výši 4,5 mld Kč**, představujícího rozdíl mezi převedeným podílem z celostátního výnosu daní ve výši 24,4 mld Kč a skutečným čerpáním převedených daňových příjmů územními rozpočty ve výši 19,9 mld Kč (jde o prostředky na příjmových účtech finančních úřadů určené prostřednictvím převodových účtů k čerpání územními orgány - obcemi a kraji - za DPH, DPFO, DPPO a některé další daňové příjmy),

- **zůstatku sdílených daní určených státním fondům (SFDI a SFŽP) ve výši 0,5 mld Kč**, představujícího rozdíl mezi jejich nárokem (1,4 mld Kč) a převodem (0,9 mld Kč),

- **prostředků na účtech státních finančních aktiv ve výši 54,2 mld Kč**, představujících zůstatky účelových prostředků vedených na netermínovaných účtech u ČNB (např. na umořovacím účtu 45,9 mld Kč, na účtu prostředků z malé privatizace na výdaje spojené se zánikem věcných břemen 1,6 mld Kč, na účtu pro úhradu restitucí a ostatních účelových prostředků pro Ministerstvo zemědělství 1,6 mld Kč, na účtech prostředků z úvěrů EIB na odstraňování škod z povodní roku 2002 ve výši 1,0 mld Kč a na dálniční obchvat Plzně v částce 0,8 mld Kč, dále na účtu prostředků úrazového pojištění 0,7 mld Kč, na účtu prostředků na odstraňování důsledků povodní /mimo prostředků z úvěru EIB/ 0,5 mld Kč a dalších).

Zůstatek na souhrnném účtu státní pokladny umožnil dočasné reinvestování prostředků formou nákupu pokladničních poukázek ČNB, a tím získání úrokových výnosů, resp. úsporu úrokových nákladů v případě odkupu vlastních státních pokladničních poukázek Ministerstvem financí.

Řízení likvidity státní pokladny v lednu až březnu 2004 bylo proti loňskému 1. čtvrtletí výrazně lepší, a to v důsledku příznivějšího vývoje salda státního rozpočtu v průběhu čtvrtletí; průměrné denní saldo státního rozpočtu za celé 1. čtvrtletí letošního roku je plusové (+1,5 mld Kč), když až do závěru února bylo denní saldo státního rozpočtu přebytkové, zatímco v loňském 1. čtvrtletí bylo průměrné denní saldo schodkové (-17,4 mld Kč), když již od 1. ledna bylo denní saldo státního rozpočtu schodkové. Naproti tomu došlo k meziročnímu poklesu průměrného zůstatku na účtech státních finančních aktiv o 1,2 mld Kč, a to vlivem poklesu na účtech účelových prostředků o 5,3 mld Kč, zatímco prostředky na

umořovacím účtu získané emisemi státních dluhopisů vzrostly o 4,1 mld Kč (poslední dva údaje jsou koncové stavy, nikoli průměrné denní):

	v mil. Kč					
	Saldo běž. hospod. SR	Zůstatky účtů FÚ a SF	Netermínované vklady SFA	Souhrnný účet SP	Financování SP	Celková pozice SP
	1	2	3	4=1+2+3	5	6=4+5
průměrné denní stavy (počítáno na pracovní dny)						
leden - březen 2004	1 487	4 148	31 172	36 807	-36 405	402
2003	-17 407	3 758	32 333	18 684	-18 094	590
rozdíl	18 894	390	-1 161	18 123	-18 311	-188

Průměrný denní zůstatek finančních prostředků na souhrnném účtu státní pokladny v lednu až březnu letošního roku **představoval 36,8 mld Kč** a proti loňskému 1. čtvrtletí vzrostl na téměř dvojnásobek (o 18,1 mld Kč). Tvořily jej průměrný denní přebytek státního rozpočtu (+1,5 mld Kč), průměrný denní zůstatek na účtech sdílených daní finančních úřadů a státních fondů (+4,1 mld Kč) a průměrný denní zůstatek na účtech netermínovaných vkladů státních finančních aktiv (+31,2 mld Kč).

Z volných prostředků souhrnného účtu bylo **umístěno do krátkodobých operací** (reverzní repo operace nebo buy & sell operace) s pokladničními poukázkami ČNB nebo státními pokladničními poukázkami **v průměru denně 36,4 mld Kč** (ve stejném období minulého roku to bylo 18,1 mld Kč). Průměrný denní **stav volných** (nevyužitých) **prostředků** na souhrnném účtu tak činil **0,4 mld Kč** a proti stejnému období minulého roku se snížil o téměř jednu třetinu.

Úrokový výnos z nákupu poukázek ČNB (účet operace na finančním trhu) od počátku roku do konce března představoval 171 mil. Kč (ve stejném období roku 2003 činil 107 mil. Kč), **náklady na státní pokladniční poukázky** nebyly letos zatím zaznamenány (v roce 2003 dosáhly 3 mil. Kč).